

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel Emre  
İstanbul Milletvekili

8 Kasım 2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile arpa (GTİP 10.03) ve mısır (GTİP 10.05) için tarife kontenjanları ayrı ayrı 1’er milyon tona yükseltilmiştir. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), düzenlemeyi “2019’da tahsis edilen kontenjanların miktar güncellemesi” olarak duyurmuştur.

Kamuoyunda kararın zamanlamasının hasat ve iç piyasa dengeleri üzerindeki etkisi ve TMO’nun alım-satım politikalarının şeffaflığı tartışılmaktadır. Türkiye’de çiftçi aylardır “Ürettim ama satamıyorum.” diye feryat ederken, 2 milyon ton ürünü sıfır gümrükle ithal etme kararının neden, hangi saik ve gerekçelerle alındığının kamuoyuna açıklanması elzemdir.

Bu bağlamda,

1. Bu kararın dayandığı etki analizi ve hedef nedir? Hangi sorunu çözmek için, hangi süreyle ve hangi gerekçelere dayanarak gerekli görülmüştür?
2. 2025 sezonunda TMO’nun alım fiyatı, fiilî alım miktarı ve mevcut stok seviyesi nedir? Üreticinin elindeki ürünü piyasadan çekmek için somut planınız nedir?
3. Kamuoyuna yansıyan verilere göre 2024’ün sonu ile 2025’in ilk yarısında 1 milyon ton arpa ihraç edilmiştir. Son bir yılda arpa/mısırdaki ihracat veya stok satışı yapılmış mıdır?
4. Eğer ihracat veya stok satışları yapıldıysa, TMO’ya “yetki güncellemesi” adı altında tekrar ithalat yetkisi neden verilmektedir? “Mısır ve arpa” ithal edilmesi planlandıysa, hangi gerekçe ve planlamaya göre stoktaki ürünler ihraç edilmiştir?
5. 2023–2025 döneminde ithalat kararlarının yem maliyeti, süt/et maliyeti ve tüketici fiyatlarına etkisini ölçen bir değerlendirme yapılmış mıdır? Yapıldıysa ilgili raporlar kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
6. Söz konusu kontenjanın 2025–2026 bütçesine getireceği ek yük ne kadardır? Birim maliyet, finansman faizi, depolama/lojistik giderleri ve toplam kamu yükümlülüğü ne kadardır?
7. Önümüzdeki yıllarda arpa ve mısırdaki ithalat bağımlılığını azaltmaya yönelik ölçülebilir hedefiniz nedir? Bu hedefe ulaşmak için, toplam tüketim-üretim dengesine dayalı nasıl bir yol haritası ve planlama öngörülmektedir?